

Revista Grupului Pentru Dialog Social

CATEGORII

- Prima pagina
- Editorial
- Politica
- Actualitate
- Economic
- Cultura
- Perspective

SONDAJ

Cine ar trebui sa fie comisar european?

- Adrian Severin
- Monica Macovei
- Renate Weber
- Dacian Ciolos
- Anca Boagiu
- Altcineva

[Voteaza](#)

BLOGURI REVISTA22

[Razvan Brailleanu](#)

[Blog de politica externa](#)
[ContraManipulare](#)
[Bernard Noghiu](#)

EVENTIMENT

Rezultatele finale: PSD+PC a castigat alegerile

In urma centralizarii voturilor de la toate cele 18.317 sectii [▶](#)

Moldova si Sudul sunt rosii, Ardealul si Diaspora raman portocalii

Alegerile pentru Parlamentul Uniunii Europene nu au adus mari [▶](#)

BEC: Prezenta la vot la nivel national a fost de 27,21%. In Bucuresti s-au prezentat la urne 15,92% dintre alegatori

Pe baza de cum s-au prezentat la vot la

PRIMA PAGINA

IUL 2002 Editia Scrisa

01 Laignel-Lavastine: metoda "franceza" (I)

Marta Petreu Cultura

I . Nota de plata

Nu ezit sa vad in cartea Alexandrei Laignel-Lavastine, aparuta in primavara acestui an la Paris, la prestigioasa editura PUF, in colectia Perspectives critiques, o voluminoasa (si prost intocmita, si mult incarcata!), nota de plata.

La ce ma gandesc: La inceputul anilor '90, cultura romana, proaspat iesita din inghetul (inclusiv informational) comunist, a luat cunostinta, prin cateva texte critice, ca exista o problema, o problema mare, in legatura cu Eliade - Cioran - Noica, si ca aceasta problema se leaga de Nae Ionescu si de legionari. Cel care a deschis cutia Pandorei, chiar daca intr-un mod foarte precaut, a fost Dan C. Mihalescu, cu prefata sa la Cioran, Revelatiile durerii (Editura Echinoc, 1990).

A urmat Norman Manea, cu Felix culpa, in 1992, iar scandalul legat de acest text si-a intins coada, ca o cometa, pana azi.

Ce s-a intamplat: in Romania socialismului real, ignoranta cu privire la epoca interbelica, de fapt cu privire la toata istoria noastra, a fost (si este si astazi!) atat de mare, incat textul lui Norman Manea a fost receptat ca o tentativa mincinoasa de a distruge mitul Mircea Eliade. In Romania socialismului real, nu s-a stiut nimic despre nu putinele fete intunecate ale epocii interbelice. Asa ca texte despre trecutul prolegionar al lui Eliade, Cioran, Noica, ori pur si simplu textul meu despre o problema de sursologie si de plagiat in cazul lui Nae Ionescu, au fost receptate, toate, ca atacuri la miturile identitare. Reactia, pe care eu o numesc de narcisism national, a fost dura. Si, repet, nu s-a stins pana azi. Mediul cultural intern s-a aratat si se arata, in aceste reactii, ignorant si plin de panica. Deoarece Eliade si Cioran sunt si mari reusite in culturile occidentale, reactia de a apara aceste nume de orice adevar neconvenabil este si mai violenta.

Sigur, in tratatul de istoria filosofiei romanesti al Academiei (1980) sau in unele carti de istorie s-a scris, si inainte de 1990, despre problema legionara; dar sursele de acest gen, deformatate prin directia ideologiei oficiale, au fost si sunt complet lipsite de orice credit si de orice autoritate; Cioran, Eliade, Nae Ionescu etc. erau cu atat mai tentanti cu cat erau si interzisi, si atacati din directia oficiala.

Toate aceste elemente - ignoranta noastra, gloria occidentala a lui Eliade si Cioran, formidabila lor reusita occidentala, tentatia fructului oprit, faptul ca acesti autori au fost atacati in tratatele oficiale etc. - si-au adus, desigur, contributia lor la rezistenta cu care lumea culturala romaneasca postdecembrista a primit revelatiile despre trecutul lor vinovat.

CAUTARE:

[Cauta](#)

Titlurile editiei tiparite "22"!

- Vadim si Becali in PE
- Romania in plutonul marilor absenteisti
- Ascensiunea extremei drepte
- Despre colectii
- Pisicile grase din regii
- Obama versus Netanyahu
- Sansa opozitiei de la Chisinau
- Dosar: Pavel Campeanu
- Terminatoriada: faza post-nucleara
- Azilul cu spectatori
- Pedagogia curajului
- Impostura politica

NUMARUL CURENT

OPINII & COMENTARI

Efectul EBA

de Dan Tapalaga

S-a dovedit un sacrificiu de pe urma căruia [▶](#)

Geoana, minciuna si CSAT-ul electoral

de Andreea Pora

Mircea Geoana mintit din nou, culmea, chiar in ziua [▶](#)

Corneliu Coposu: sarbatoare la casa memoriala din Bobota

de Andreea Vass

Mare parte din străbunii mei, toți bunicii [▶](#)

rana la ora ora 21:00, prezenta ia vot ia nivel national, la

Elena Basescu s-a si intors in PD-L

Elena Basescu a declarat duminica seara, in prezenta tatalui

DIN ACEEASI CATEGORIE

[Filmul românesc la Cannes 62](#)

[TIFF la a opta ediție](#)

[Dirijabile și motani \(Chenzina literară\)](#)

[Ba-i bai!](#)

[Palmaresul Festivalului](#)

[Cannes – ediția numelor mari](#)

[Patrimoniul cultural evreiesc](#)

[Un caleidoscop al identității dadaiste \(Recenzie\)](#)

[Antrevista presei - Exerciții de slugărnice](#)

[Firu'n patru](#)

[\(Post\)comunismul în buclă \(Chenzina literară\)](#)

[Cabaret Revoltaire](#)

BLOGURI

- [Traian Ungureanu](#)
- [Cristian Patrasconiu](#)
- [Cristian Teodorescu](#)
- [Cu Mainile Curate](#)
- [Codrut Constantinescu](#)
- [Cristian Preda](#)
- [Vasile Dancu](#)
- [Vladimir Tismaneanu](#)

SITE-URI RECOMANDATE

[Lumea Cartii](#)

[Oferte Litoral](#)

La inceput, rezistenta a fost foarte mare, contopindu-se cu furia. Intre timp, a mai scazut, comentarii care deschid subiectul nu mai sunt linsati, desi tentativele de linsaj nu lipsesc.

Daca privesc inapoi, pot spune ca din 1990 incoace cultura romana a functionat, in buna parte, ca o "fabrica de absoluturi", ca o masina de instituit, de conservat si de potentat mituri. Eliade, Nae Ionescu, Cioran, Noica, aceasta este, dupa parerea mea, ierarhia miturilor culturale actuale (nu ma ocup si de Eminescu, "Miorita" etc., pentru ca nu sunt in chestiune). Iar cei care, intr-o buna si corecta maniera critica, s-au atins de aceste mituri, si-au primit partea lor: de la linsaj intelectual, invinuire, timorare, pana la buna primire critica si chiar premiere. Au fost, ca sa zic asa, de toate; inclusiv presa buna si premii.

Dupa parerea mea, in ultimii 12 ani, s-a cristalizat chiar o tipologie a reactiilor. Astfel, in mediile intelectuale, exista:

1. reactia de respingere a ideii ca Eliade, Cioran, Nae Ionescu etc. au vreo vina legionara;
2. reactia normala, de discutare cu cartile pe masa, a problemei;
3. exagerarea legionarismului celor in discutie (din motive de oportunism, zic eu).

In mediile legionare, caci exista medii legionare romanesti in Romania si in strainatate, lucurile stau astfel:

1. reactia de respingere violenta a ideii de prolegionarismului lui Eliade, Cioran, Nae Ionescu etc. si hartuirea prin toate metodele (mergand pana la amenintarea voalata cu moartea) a criticilor si istoricilor care au indraznit sa discute tema;
2. folosirea lui Eliade, Cioran, Nae Ionescu etc. ca alibi pentru valoarea legionarismului. Unele texte legionare vorbesc despre Eliade si Cioran ca despre legionari eterni si folosesc numele lor pentru a dovedi valoarea de ieri si viabilitatea de azi ale legionarismului.

Nota: precizez ca mai nimeni din mediul intelectual nu sanctioneaza folosirea de catre legionari (sau neolegionari) a numelor lui Eliade si Cioran (uneori Noica) ca alibi pentru propaganda legionara de azi. Ornea, Catalin Tarlea, C. Stanescu si eu am facut, din cand in cand, asemenea note prin care am incercat sa-i ferim pe acesti autori de abuzul legionar.

Sa mai adaug ca, in ciuda rezistentelor cu care au fost primite in mediul intelectual cercetarile probe ale problemei, cercetarii si-au vazut de treaba. Si au scris ceea ce au descoperit in cercetarile lor. Ornea, Volovici, Marino, Matei Calinescu, George Voicu, Sorin Alexandrescu, Livius Ciocarlie, Stefan Borbély, Iordan Chimet, Ioan Constantinescu, Alexandru George, Dan C. Mihailescu, Ion Vartic, Andrei Oisteanu s.a. au scris ce au avut sa scrie. Am scris si eu, doua carti si diverse articole. Recunosc ca nu e tema favorita a mediului nostru cultural, ca nu e (inca) comod sa scrii despre asta, dar s-a scris si am scris.

In acelasi timp, imi dau seama ca ceea ce au facut si fac acesti cercetatori printre care ma numar e o munca sisifica. Caci manualele scolare, cartile de liceu, merg pe o directie contrara sau de ocolire a adevarului istoric; studentii pe care-i invat eu istoria filosofiei romanesti (cer iertare pentru exemplul personalizat) vin la cursurile mele gata indoctrinati, prin manualele de liceu, ca Nae Ionescu e cel mai mare filosof roman; iar despre prolegionarismul inteligentiei tinere nu stiu nimic.

Problema mai are o latura, nu lipsita de importanta. E vorba de Romania si de relatia tarii cu propriii sai evrei. Romania stia - era, oricum, obligata sa stie! - ca are, prin trecutul interbelic si prin al doilea razboi mondial, o mare, o tragica problema nerezolvata: problema evreiasca. Problema care e legata de problema legionara si de aceea a inteligentiei tinere din care fac parte Eliade, Cioran, Noica etc. S-a grabit oare Romania ca tara sa isi clarifice aceasta tragedie? Nu. Presa antisemita traieste la noi ca in paradisi; exemplul cu Atac la persoana, care continua sa apara si dupa ce s-au sesizat organisme internationale, e concludent. Cartile legionare si ale extremei drepte in general se vand pe strada; inclusiv in 8 aprilie a.c., deci dupa ce guvernul adoptase Ordonanta... despre extrema dreapta, simbolurile ei si Antonescu, aceste carti se vindeau pe trotuar, in plin centrul Capitalei. Chiar si Ordonanta..., vai, ne-a fost smulsa de o conjunctura politica

Sirenele din South Stream de Florin Turcanu

Rusia a avut mereu nevoie de o Europă

ARTICOLE DUPA AUTOR:

- [Andrei Cornea](#)
- [Andrei Oisteanu](#)
- [Rodica Palade](#)
- [Armand Gosu](#)
- [Andreea Pora](#)
- [Alexandru Lazescu](#)
- [Dragos Paul Aligica](#)
- [Andreea Vass](#)
- [Codrut Constantinescu](#)
- [Florin Turcanu](#)
- [Filon Morar](#)
- [Gabriela Adamesteanu](#)
- [Ilie Serbanescu](#)
- [Ioan Stanomir](#)
- [Ioana Moldovan](#)
- [Laurentiu Bratan](#)
- [Nicolae Filipescu](#)
- [Raluca Alexandrescu](#)
- [Rodica Culcer](#)
- [Serenela Ghiteanu](#)
- [Smaranda Vultur](#)
- [Tania Radu](#)
- [Traian Ungureanu](#)
- [Valentin Dumitrescu](#)
- [Vladimir Tismaneanu](#)

externa, pe care, slava Domnului, am avut atata minte sa nu o ratam.

Dar, ma intreb, ce ar fi fost daca ne-am fi rezolvat lucrurile singuri, fara nici un indemn din exterior? Ce ar fi fost daca Emil Constantinescu ar fi ascultat, in februarie 1997, de scrisoarea lui Nicolae Balota, de-a condamna abuzurile si crimele savarsite in trecut in Romania impotriva evreilor? Ce ar fi fost daca apelurile patetice ale lui I. Negoitescu, sa nu incercam sa construim o Romania europeana pe seama ideilor politice ale lui Noica, Eliade, Cioran, Nae Ionescu, Eminescu si Vulcanescu, apeluri publicate in presa inca din 1991, ar fi fost luate in serios?

Romania are, in trecutul ei, problema relatiei cu propriii sai evrei, adica problema persecutiilor antisemite ce au culminat cu partea romaneasca din Holocaust. Si nici chiar exemplul Papei de la Roma, care a cerut iertare evreilor, in numele Bisericii Catolice, pentru suferintele evreiesti, n-a fost in stare sa ne miste din inertie si sa ne faca sa facem, smerit, ceea ce trebuie facut: sa ne asumam vinovatia, s-o cercetam, s-o circumscriem si sa ne-o ispasim. Nici politic, nici cultural, nu ne-am invrednicit sa clarificam ceea ce e de clarificat. Faptul ca trebuie cercetata jumatarea de secol de comunism cu de-a sila nu e o scuza sa amanam cercetarea celeilalte jumatare de secol, in care cel putin 14 ani au o componenta de bunavoie legionara. Mai ales ca cercetarea trecutului de extrema dreapta ne-ar ajuta sa intelegem formele dementiale pe care le-a luat in Romania socialismul real, cel din ultima sa infatisare. In plus, faptul ca s-a intarziat cu rezolvarea acestei probleme e tot o mostenire comunista, tarile democratice si-au rezolvat-o la timp. Exista destui intelectuali in Romania de azi pentru a putea cerceta, temeinic si simultan, atat extrema stanga comunista, cat si extrema dreapta, inclusiv cea legionara.

Da, s-au facut cercetari, cum am spus mai sus. Din initiative individuale. Dar si din initiative institutionale. De pilda, in Universitatea "Babes-Bolyai" din Cluj s-a infiintat, imediat dupa 1990, un centru de studii iudaice. Universitatea din Bucuresti si-a infiintat, de curand, un centru similar. Or fi si altele, in alte universitati. Cand o sa patrunda insa rezultatele acestor cercetari in scoala medie, care formeaza constiinta publica a celor ce vin? Cand o sa patrunda aceste adevaruri neplacute - de fapt tragice, caci despre fapte istorice vinovate - in constiinta publicului larg? In plus, aceasta este o problema de care ar trebui sa se tina cont si in deciziile politice, inclusiv in politica culturala interna si externa.

Unde sunt traducerile studiilor solide, deja existente, si unde a fost publicata, in strainatate, cartea lui Ornea? Sau cartile altor cercetatori? Daca volumul lui Ornea ar fi fost publicat - pe cheltuiiala statului roman, din initiativa lui - la o buna editura din Franta (sau din Italia, Germania, SUA...) s-ar fi evitat atat nota de plata incarcata pe care ne-o prezinta Laignel-Lavastine acum (neajuns, totusi, minor!), cat si o anume nota de plata permanenta si pe termen lung, nota ce se numeste imaginea Romaniei in lume, cu tot ce deriva, bun si rau, de aici. Nu are rost sa ne amagim si sa ne menajam singuri; ce nu facem noi, de bunavoie, cinstit si temeinic, vin si fac altii: si o pot face bine si onest, sau rau si tendentios.

Daca propaganda noastra culturala in lume ar fi fost facuta lucid si diplomatic, ar fi trebuit sa inceapa prin traducerea cartilor ce trateaza aceasta problema, cea mai spinoasa, a trecutului nostru. Caci am fi dovedit, de bunavoie, ca ne despartim de partea vinovata a trecutului nostru istoric nu numai fara nostalgii, ci si cu un excelent simt critic si moral.

Ei bine, n-am facut, ca tara, nimic din toate astea. Iar acum ne-a sosit, sub forma cartii Alexandrei Laignel-Lavastine, o nota de plata. Incarcata. Masluta. Dar nota de plata.

II. Salata-Lavastine

Prima impresie pe care o produce cartea Alexandrei Laignel-Lavastine este covarsitoare: Cioran, Eliade, Ionescu: L'oubli du fascisme are 550 pagini, o bibliografie "selectiva" de 20 de pagini, index (tot selectiv) etc. Prima impresie - consemnata ca atare de comentatorii romani, care observa ca ne aflam in fata unei carti serioase si "documentate", mai ales "documentate" - este, asadar,

favorabila.

Pentru un cunoscator al epocii, al autorilor luati in discutie si al exegezelor romanesti in domeniu, prima impresie nu tine, din pacate, prea mult. Ca si la volumul anterior al cercetatoarei - Filozofie si nationalism. Paradoxul Noica, Editura Humanitas, 1998 -, esti izbit si aici de puzderia de erori factuale. Pe masura ce inaintezi in lectura te izbesti de o cantitate tot mai mare de erori mici, de imprecizii, de greseli factuale, de contradictii care te fac sa te gandesti ca Alexandra Laignel-Lavastine numai a frunzarit sursele, ca pe unele nici n-a pus mana, ca a lucrat, cum sa spun, in fuga si cumva prin intermediar.

Sa iau la rand erorile factuale (cele de interpretare sunt o alta poveste, ce tin de o ideologie, deci trebuie discutate separat) care mi-au sarit in ochi la o prima lectura.

Cuvantul nu a fost "la prestigieuse revue" (p. 34) dirijata de Nae Ionescu, ci ziarul condus de acesta; Cuvantul nu a fost interzis "en 1933" (p. 168), ci, riguros vorbind, in primele zile din ianuarie 1934: ca dovada, in data de luni, 1 ianuarie 1934, ziarul apare normal, si abia apoi isi inceteaza, pentru o lunga perioada de timp, pana in 1938, aparitia; Nae Ionescu era, intr-adevar, "connu pour être un proche du Palais et du Parti national-paysan" (p. 96), dar nu simultan, totusi, ci intai a fost aliatul PNT, abia apoi partizantul lui Carol II; oricum, in anii cand a facut parte din camarila regala, relatiile cu taranistii erau rupte. Apoi, deteriorarea situatiei lui in interiorul camarilei regale nu s-a produs "vers 1931-1932" (p. 96), cum afirma Al. L.-L., ci abia in vara-toamna 1933. Afirmatia autoarei, ca prefata lui Nae Ionescu la romanul lui Sebastian De doua mii de ani a fost "l'occasion pour adresser à la Garde de fer des signes explicites de son ralliement" (p. 100) este o bazonie ce dovedeste necunoasterea cronologiei apropierii de Garda a lui Nae Ionescu; cand si-a scris prefata antisemita, Nae Ionescu era de multa vreme apropiatul miscarii legionare; psihologic vorbind, explicatia data de cercetatoare dovedeste o completa necunoastere a personajului Nae Ionescu. Tot in legatura cu acesta, Al. L.-L. afirma ca "Dès 1933-1934, Nae Ionescu s'emploie ainsi, au fil d'innombrables articles, à développer au grand jour les implications idéologiques de sa doctrine..." (p. 101).

Articolele din 1933, le cunosc. I-as fi adanc recunoscatoare autoarei sa le numeasca pe cele, "innombrables", din 1934... Cea mai stranie gaselnita a cercetatoarei este insa afirmatia ca legislatia antisemita "mise en place par le gouvernement Goga-Cuza à la fin de 1937" (p. 102) - de fapt, promulgata in 22 ianuarie 1938! - a aplicat "à la lettre" filosofia antisemita a lui Nae Ionescu. Sa zic si eu ca Eugen Ionescu: "Haida-de!". Adica de ce ar fi avut nevoie A.C. Cuza si Octavian Goga, primul invecitat in antisemitism, al doilea cu pusee antisemite, de antisemitismul mult mai sofisticat al lui Nae Ionescu?, care era, orisicat, ideologul concurentei, al Miscarii Legionare?! Trebuie sa fii de pe alta planeta culturala ca sa lansezi, cu aerul ca pui lucrurile la punct, o asemenea aberatie. Alexandra Laignel-Lavastine stie multe despre cultura romana; multe, dar nu destul; asa ca vinde bufnite la Atena. In plus, impenetrabila la psihologia personajului Nae Ionescu, lipeste pe el toate informatiile compromitatoare care-i ies in cale, chiar daca ele sunt date in sursa sub semnul rezervei si-al ironiei. De pilda, ia de buna, din Vulcanescu, o informatie pe care Vulcanescu insusi o persifleaza: ca Nae Ionescu ar fi purtat tot timpul o fotografie a lui Codreanu asupra sa (p. 117); Vulcanescu insusi considera ca "asemenea fetisime" nu se potriveau cu firea lui Nae Ionescu si ca toata povestea e cat se poate de indoienica. Nu si pentru Al. L.-L., amatoare de detalii picante care sa-i coloreze naratiunea.

Unele erori factuale - de pilda, aceea ca T. Maiorescu a trait intre 1887-1940 (p. 129) sau scrierea numelui lui Miron Radu Paraschivescu numai Miron Paraschivescu (p. 222) - pot fi puse, prin bunavointa cititorului, pe seama tiparului; cum erorile de acest gen sunt foarte numeroase si in cartea Al. L.-L. despre Noica (carte in care, intr-o singura pagina, 89, cumuleaza urmatoarele greseli: In contra directiei de azi... e plasat in 1968; cartea lui A.C. Popovici, Nationalism sau democratie... e plasata in 1920, la 10 ani dupa aparitie; cartea lui Ibraileanu, Spiritul critic in cultura romaneasca, e plasata in 1922, in loc de 1909;

viata lui Dobrogeanu-Gherea e lungita cu 30 de ani, caci i se da ca an al mortii 1950) si cum te saturi sa pui totul pe seama tipografiei, putem sa ne facem o impresie despre stilul neglijent de lucru al autoarei.

Alte erori factuale sunt mai ciudate. La pagina 53 a volumului, autoarea vorbeste despre calatoria lui Eliade in India, unde, insista ea, Eliade "y restera de décembre 1929   novembre 1931 - et non pas de 1928   1932, comme le signale une fois de plus   tort la notice Gallimard" (p. 53). La numai 12 randuri distanta, pe aceeaasi pagina, autoarea citeaza un articol despre plecarea lui Eliade, extras din - atentie! -, Vremea, 29 noiembrie 1928. Daca e sa ne luam dupa Al. L.-L., reportajul despre plecarea lui Eliade a fost publicat in 29 nov. 1928, deci cu un an inainte de plecarea lui, fiindca, probabil, reporterul avea calitati paranormale si citea viitorul, in vreme ce Eliade a plecat abia in 1929. Eliade a plecat intr-adevar in noiembrie 1928, si a stat in India pina in decembrie 1931. Nu are rost sa-i scurтам sederea in India si sa jubilam ("Deux ans, donc, et non pas trois...", p. 53), cum face L.-L. Intr-un stil categoric dar cu o documentatie aproximativa, Al. L.-L. vorbeste despre "La production publiciste de la fin des années 1920   la fin 1933" (p. 73) a lui Cioran; apoi, din nou, la pagina 123, despre faptul ca scrierile lui Cioran "d s la fin des années 1920" contin in ele raul (politic). Cum m-am ocupat insistent de scrierile de tinere ale lui Cioran, intreb: care scrieri cioraniene de la sfarsitul anilor '20? Cioran a debutat in februarie 1931. Detine oare Al. L.-L. texte publicate de Cioran inainte de aceasta data si pe care editorii romani ai celor doua volume de publicistica de tinere nu le-au descoperit? Daca le detine, de ce nu le citeaza nicaieri? O rugam sa ni le comunice si noua, ne-ar face un mare serviciu.

Tot asa, pentru ca apreciaza ca "la Jeune G n ration  volue d'ores et déjà, en cette fin des années 1920, dans le politique, quoique, pour l'heure, hors de la politique militante" (p. 68), si pentru ca numele invocate sunt Eliade, Cioran, Ionescu, Sebastian, sa ne oprim sa facem un calcul:

Cioran, cum am vazut mai sus, nu publicase nici un rand "en cette fin des années 1920"; Ionescu, debutat in 1927 in revista Liceului "Sf. Sava", publicase, la sfarsitul anilor '20, cateva poezioare (despre bujori, crini, clopote, papusi etc.), o proza despre romanite, multe cronici plastice, revista revistelor, cateva recenzii literare. Unde e aici politicul, chiar si cel nemilitant? Sebastian, care debutase in 1926 cu poezie, a publicat, intre 1926-1929, o multime de articole si eseuri despre scriitori straini si romani; uneori discuta si probleme generationiste sau de actualitate, dar in nici un caz publicistica lui de la sfarsitul anilor '20 (si nici cea de la inceputul anilor '30) nu poate fi socotita in interiorul politicii. Eliade, debutant in 1921, ca licean, si care are o publicistica bogata si dezordonata inainte de 1930, este un caz mai complicat. In efervescenta ideatica a Itinerariului spiritual exista atat germeii latenti ai viitoarei lui evolutii politice, cat si refuzul explicit, constient, programatic, al politicului. Cum a evoluat mai tarziu si cum/cand s-a politizat, asta e o alta problema, de reconstituire cronologica a evolutiei lui (reconstituire pe care Al. L.-L. nu o face) si de hermeneutica (pe care Al. L.-L. o face, dar fara suport pozitivist, ci asa, dupa ureche...).

Intrebare: cum poate vorbi Al. L.-L., bazandu-se pe cele patru nume de mai sus, despre evolutia "Tinerei Generatii" in politica, cand din cei patru autori unul nu debutase, altul scria intr-o revista de liceu despre romanite si crini, altul se ocupa de romanul occidental, iar Eliade, la un an dupa ce si-a lansat manifestul spiritualist si care refuza explicit politicul, si-a facut bagajele pentru 3 ani de India?

Mister.

Angajarea in politica a reprezentantilor generatiei '27 e un fapt real, dar mai tarziu decat crede L.-L. - si, oricum, e un fapt de precizat cronologic, de la caz la caz; acuratetea informatiilor nu trebuie abandonata nici cand e vorba de optiuni politice vinovate. Stiinta nu castiga nimic din exagerari si imprecizii cronologice.

Pentru unul si acelasi eveniment - crearea "echipelor mortii" la Congresul studentesc de la Targu Mures - Al. L.-L. da trei date diferite: la pagina 116, spune ca au fost create "d s 1933"; la p. 117, dateaza Congresul de la Targu Mures in 1935; iar la p. 179 spune ca: "L'année 1936 inaugure par ailleurs la création des fameux «escadrons de la mort» déjà  voqu s". E inutil s-o invitam pe Al. L.-L. sa

se decida cand au fost infiintate echipele mortii. In acest moment, modul ei de lucru devine, pentru mine, transparent: autoarea nu lucreaza pe surse prime, ci isi ia informatiile din autori diferiti, si - fie ca nu e atenta ce preia, fie ca deformeaza sursa pentru a nu fi recunoscuta - greseste. In cazul de fata, prima data, eronata, de creare a echipelor mortii, o preia din cartea mea, Un trecut deocheat sau "Schimbarea la fata a Romaniei": eu vorbeam despre "ideea mortii legionare si a «echipei mortii»", Al. L.-L. vorbește despre institutia legionara a echipelor mortii. Or, ideea e mai veche, iar institutia legionara s-a infiintat ceva mai tarziu. Iata, in paralel, fragmentul din cartea mea si ce devine el, prin preluare tacita, in cartea Al. L.-L. (aldinele semnaleaza pasajele din cartea mea care au trecut in paginile doamnei L.-L.): Marta Petreu: "Codreanu a fost ascultat, imitat si urmat si in punctul cel mai tenebros al doctrinei legionare, si anume, in ideea «mortii legionare». In mod declarat, este vorba despre decizia legionarilor «de a primi moartea»" (Pentru legionari, p. 457). "In realitate, a fost vorba despre o decizie cu doua fete: legionarii erau decisi sa imprastie si sa primeasca moartea: sa-si asasineze dusmanii politici cu riscul ca vor fi, la randul lor, omorati. // s...t Textele lui Codreanu s...t trec sub tacere prima jumătate a ideii de moarte din doctrina sa. El declara doar ca, s...t legionarii au ajuns la: «hotararea mortii s...t»" (Pt.L., p. 457). "// Textul lui Codreanu sugereaza ca legionarii s-au decis, pentru atingerea telului lor - «o Romania noua si invierea mult asteptata a acestui neam romanesc, scopul tuturor sfertarilor, durerilor si jertfelor pe care le facem»" (Pt.L., p. 319) "- sa-si aplice programul chiar cu riscul vietii lor. Cu alte cuvinte, ca s-au decis sa se jertfeasca pentru tara. Legiunea ar fi, asadar, in postura victimei, a organizatiei martire, iar legionarii, gata de-a deveni jertfe si martiri ai neamului. Ideea mortii legionare si a «echipei mortii» dateaza din mai 1933. in Carticica sefului de cuib, publicata initial cu titlul Fascicola Legionarului, in patru numere, intre 9-21 mai 1933, Codreanu isi invata camarazii ca: «Legionarul iubeste moartea, caci singele lui va servi pentru plamadirea cimentului Romaniei legionare»" (C., p. 77). "Sa mai adaugam ca, in mod difuz, ideea este implicata in doctrina legionara inca de la intemeierea legiunii in 1927..." s...t "E implicata... o adevarata mistica a mortii in slujba neamului..." (citate din Un trecut deocheat..., pp. 73-75, 77).

Si acum rezumatul, cu deformarea de rigoare, din Al. L.-L.: L.-L.: "Une mystique du crime // C'est dans cet esprit que le Capitaine met sur pied, dès 1933, ses fameux «escadrons de la mort» (echipele mortii). Les instructions sont très précises. Le légionnaire doit être disposé à donner sa vie pour une grande idée. C'est ce que Codreanu nomme, dans Pour les légionnaires, «la décision de la mort», soit la disponibilité à la donner et à la recevoir (C.Z. Codreanu, Pour les légionnaires, op. cit., p. 457). «Le légionnaire aime la mort, écrit-il dès 1933, car son sang servira à cimenter la Roumanie légionnaire.» (C.Z. Codreanu, Le Livret..., op. cit., p. 86). Il sera, à cet égard, tragiquement suivi" (p. 116).

Ca se serveste, nepoftita, din cartea mea, e indubitabil. O dau de gol nu numai anul 1933, ci si faptul ca preia interpretarea mea; in textul lui Codreanu nu se spune nici explicit, nici implicit, ca legionarii s-au decis "sa imprastie si sa primeasca moartea", ci numai ca ei s-au decis "de a primi moartea"; "sa imprastie si sa primeasca" e interpretarea mea, pe baza faptelor legionare. Or, L.-L., crezand ca il parafrazeaza pe Codreanu, ma traduce, de fapt, pe mine: "«la décision de la mort», soit la disponibilité à la donner et à la recevoir". Apoi, eu scriu ca Codreanu a fost "ascultat, imitat si urmat...", iar L.-L. repeta: "Il sera... tragiquement suivi".

A doua data de infiintare a echipelor mortii, la congresul studentesc de la Targu Mures, datat 1935 (p. 117), pe care nu stiu de unde o pescuieste, e si ea eronata. Echipetele mortii au fost infiintate oficial, ca institutie legionara, la congresul studentesc cu caracter legionar de la Targu Mures, din aprilie 1936.

Asa ca Cioran, in articolele lui ultrareactionare trimise de la Berlin, in iarna anului 1935, concret in articolul Despre o alta Romania, din Vremea, 17 febr. 1935, nu avea cum sa aprobe "par là tacitement les crimes commis par les «escadrons de la mort» de Codreanu" (p. 134), cum ne informeaza d-na L.-L. Pur si simplu pentru ca cele sase echipe ale mortii inca nu existau. Si, apropo de moarte la Cioran: in

Revolta satuilor (1934), el n-a scris nicidecum: "je ne me laisserai jamais de le r p ter: tout un chacun n  m rite pas de vivre" (p. 141), cum citeaza autoarea, ci: "Toata viata o sa repet: nu orice om merita sa fie liber" (Cioran, Revolta satuilor, Vremea, an VII, nr. 349, 5 aug. 1934, p. 2).

Nu urmaresc - nu am urmarit niciodata - sa il inocentez pe Cioran. Dar imi place exactitatea.

Si tot in legatura cu Cioran: autoarea afirma, la p. 144, ca acesta s-a intors de la bursa germana in iulie 1935 si ca apoi si-a facut armata; exact ce scriu si eu la pagina 27 a cartii mele. Peste cinci pagini, uita (sau se razgandeste, sau, si mai probabil, lucreaza cu fise facute dupa alt exeget) si scrie ca la sfarsitul anului 1935 (deci cand tanarul filosof, conform afirmatiilor de la pagina 144, era in armata) Cioran, "alors boursier en Allemagne, était rentr  en Roumanie pour les f tes de No l" (L.-L., p. 149). Cand s-o credem? Eu una o cred cand ma urmeaza (chiar daca nu recunoaste) pe mine.

Cand merge - de data asta, in mod declarat - pe urmele lui Stefan Baci, de pilda, pe care nu se osteneste sa-l verifice, o da din nou in bara si plaseaza aparitia volumului Lacrimi si Sfinti in timpul profesoratului brasovean al lui Cioran; or, volumul cu scandal a aparut candva, in perioada octombrie-noiembrie 1937, cand Cioran nu mai era profesor, ci ori se pregatea de plecare in Franta, ori era deja plecat; conform declaratiilor lui din interviuri, era deja in Franta. Dar asemenea detalii fara importanta nu conteaza, nu-i asa, pentru o carte atat de bine documentata...

Tot in legatura cu Cioran, autoarea afirma ca "  plusieurs reprises, entre la fin novembre 1940 et le 1er janvier 1941, Cioran r it re   la radio et dans la presse sa foi dans l'héritage du «Capitaine» (ex cut  en 1938) et dans «la Roumanie légionnaire» qu'entend battre le commandant Horia Sima..." (pp. 331-332). In primul rand, textele publicate de Cioran in acest interval sunt 4 (patru). Unul, Parisul provincial, e despre Paris-Ninive si iese din discutie; altul, Inselarea prin actiune, e despre "fuga de sine" a omului prin revolutii, despre faptul ca viata este greu de suportat, asa ca oamenii isi "nascocesc", prin revolutii, "un sens vietii"; deci iese din discutie. Ardealul - Prusia Romaniei are trimeri legionare, in sensul ca Cioran ar vrea sa foloseasca revolutia legionara pentru a-si pune in aplicare programul propriu de transformare a tarii, program ce consta in a ardeleniza (adica in a face serioasa si temeinica) toata Romania. Al patrulea text e Profilul interior al Capitanului, conferinta radiofonica publicata si in Glasul stramosesc; text in care admiratia lui Cioran pentru Codreanu nu are nici un fel de limite. Sa tragem linie si sa socotim: avem un text, tinut drept conferinta la radio si apoi publicat in presa scrisa. Inseamna asta "  plusieurs reprises"? Si din ce maneca l-a scos, ca pe un iepuras, pe Horia Sima? Faptul ca e un singur text deocheat, facut public de doua ori, iar nu mai multe texte, nu-l inocenteaza pe Cioran. Dar o cercetare de acest gen pretinde punerea corecta, exacta, a problemelor, iar nu punerea lor in termeni nedefiniti ("in mai multe randuri..."), ce sugereaza o cantitate mai mare, poate chiar enorma, de texte partizane in favoarea legiunii. La urma urmelor, e un principiu juridic al democratiei: un om care a comis o crima e judecat pentru crima lui, dar nu pentru mai multe.

 [Adauga comentariu](#)

RESURSE ONLINE

[Pavilion Unicredit](#)
[Anunturi Firme](#)
[Afaceri](#)
[Grupul pentru Dialog Social](#)

TAGURI

[coduri mita gaze uniunea europeana ANRE](#)
[ministru creditare coalitia dosare coruptie](#)
[interne republica moldova calificat](#)
[infractori guvern prezidentiale dreapta](#)
[legea salarizarii unice rusia salarii](#)
[candidatura geoana basescu finante](#)
[taricaganu socialiem liberaliem obicinau](#)

DESENAND (CA) LUMEA

CONTACT

Romania Curata

Cazare pensiuni si hoteluri

ePitesti

Consiliul National pentru Studierea Arhivelor Securitatii

[siiccanu socialism](#) [hibelismii cinsimau](#)
[revolta anticomunista](#) [marea neagra](#)
[manifestanti lege europarlamentare](#)
[parlament constitutie curs leu dolar euro](#)
[masuri anticriza politica fmi voronin](#)

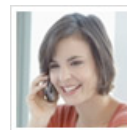
Calea Victoriei 120, Sector 1, Bucuresti Romania

Tel: +4021 3112208;

Fax: +4021 3141776

Email:

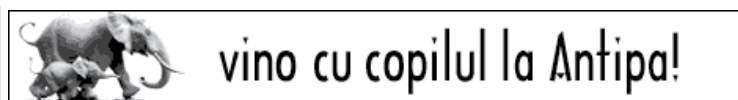
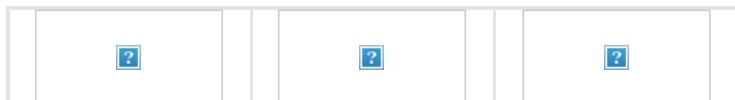
redactia@revista22.ro

Copyright © 2008 Revista 22 - Editat de Grupul pentru Dialog Social

[Despre noi](#) [Termeni si conditii](#)

AMBASADA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W BUKARESZCIE

AMBASADA REPUBLICII POLONE
LA BUCURESTI

